

POSTANOWIENIE

25 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 25 kwietnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M. C. i M. C.1
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o zapłatę i ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 3 sierpnia 2023 r., I ACa 2683/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 2 700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia pozwanemu do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Pozwany Bank S.A. wywiódł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 3 sierpnia 2023 r., wydanego w sprawie z powództwa M. C. i M.C.1 o zapłatę i ustalenie.

Pozwany wskazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w świetle naruszenia art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 358 § 2 k.c. Wyjaśnił, że w jego ocenie Sąd Apelacyjny w sposób nieprawidłowy zaaprobował roszczenie w sytuacji, gdy zobowiązania zwrotu świadczeń obu stron powstają i stają się wymagalne dopiero z momentem prawomocnego wyroku stwierdzającego nieważność umowy, względnie daty podjęcia przez powodów wiążącej decyzji w przedmiocie ewentualnego sanowania niedozwolonych klauzul i co do zaakceptowania konsekwencji całkowitej nieważności umowy kredytu (vide: uchwała Sądu Najwyższego III CZP 6/21 z dnia 7 maja 2021 r.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z orzecnictwem Sądu Najwyższego oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia wskazanego przepisu prawa, zauważalna bez głębszej analizy przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11; z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11). O ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarżący powinien uzasadnić tę oczywistość, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia. (zob. np. postanowienia SN z 11 stycznia 2022 r., II USK 384/21; z 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21; z 31 maja 2021 r., III CSK 152/20; z 13 maja 2021, III USK 103/21 oraz z 9 marca 2021 r., IV CSK 412/20).

Skarżący powołał się wprawdzie na niezgodność orzeczenia z uchwałą Sądu Najwyższego wydaną w sprawie III CZP 6/21, jednak nie odzwierciedla ona

aktualnej linii orzeczniczej wynikającej z wyroków TSUE zapadłych w grudniu 2023 r.

Mianowicie w wyroku z 7 grudnia 2023 r., C-140/22 *mBank* TSUE wyraźnie wskazał, że art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 stoi na przeszkodzie wykładni prawa krajowego, zgodnie z którą w celu dochodzenia praw, które wywodzi z tej dyrektywy, konsument jest zobowiązany do złożenia przed sądem sformalizowanego oświadczenia.

Szerzej problematykę tę rozwinął TSUE w kolejnym wyroku, z 14 grudnia 2023 r., C-28/22 *Getin Noble*, w którym orzekł, że Artykuł 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy Rady 93/13 stoją na przeszkodzie wykładni sądowej prawa krajowego, zgodnie z którą w następstwie uznania za nieważną umowy kredytu hipotecznego zawartej przez przedsiębiorcę z konsumentem z uwagi na zawarte w tej umowie nieuczciwe warunki termin przedawnienia roszczeń tego przedsiębiorcy wynikających z nieważności rzeczony umowy rozpoczyna bieg dopiero od dnia, w którym staje się ona trwale bezskuteczna, podczas gdy termin przedawnienia roszczeń tego konsumenta wynikających z nieważności tej umowy rozpoczyna bieg w chwili, w której dowiedział się on lub powinien dowiedzieć się o nieuczciwym charakterze warunku powodującego tę nieważność.

TSUE zauważył, że zastosowanie wykładni, zgodnie z którą o wymagalności decyduje moment, w którym zaistnieje pewność, co do tego, że konsument nie skorzystał z przysługującego mu prawa następczej zgody na obowiązywanie zakwestionowanych warunków (konwalidacji umowy) prowadzi do powstanie asymetrii pomiędzy środkami prawnymi przewidzianymi w prawie polskim z jednej strony dla przedsiębiorców, a z drugiej strony dla konsumentów. Termin w odniesieniu do tych pierwszych otwierałby się bowiem później niż termin liczony wobec tych drugich, co mogłoby naruszać standardy unijnej ochrony konsumentów.

W konsekwencji TSUE orzekł, że uzależnienie otwarcia biegu terminu przedawnienia roszczeń przedsiębiorcy od uprawomocnienia się wyroku naruszałoby zasadę skuteczności, zgodnie z którą procedury zapewniające realizację ochrony konsumentów przewidzianej w dyrektywie 93/13 nie mogą być

ukształtowane w taki sposób, by czyniły wykonywanie praw przyznanych przez porządek prawny Unii praktycznie niemożliwym lub nadmiernie utrudnionym.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[SOP]

[ał]